

Dosarul: nr. 2r-807/22

Judecător: Angela

Ciubotaru

DECIZIE

24 mai 2022

mun.

Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

în componență

Președintele ședinței

Ana

Panov

Judecătorii:

Olga Cojocaru și Marina

Anton

examinând recursul declarat de Z*****, în cauza civilă la contestația depusă de Zadnepreannaia Alexandra, Z***** împotriva *****, executorul judecătoresc ***** privind anularea încheierii emisă de executorul judecătoresc Vînaga Corneliu nr.078pa-16/2020 din 27.10.2021, privind încetarea procedurii de executare, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din *****

c o n s t a t ă :

La data de 08 noiembrie 2021, Zadnepreannaia Alexandra, Z***** au depus contestație către *****, executorul judecătoresc ***** privind anularea încheierii emisă de executorul judecătoresc ***** nr.078pa-16/2020 din 27.10.2021, privind încetarea procedurii de executare.

În motivarea contestației a indicat că, prin încheierea din 27.10.2021 nr.078pa-16/2020, executorul judecătoresc ***** a încetat în temeiul art.83 alin.(1) lit.c) Codul de executare procedura de executare a documentului executoriu nr.2-2563/98 din 07.07.1998, emis de Judecătoria Botanica, mun.Chișinău, în baza căruia s-a dispus încasarea de la Zadnepreannii Alexandr pensie alimentară în folosul lui Z***** pentru întreținerea fiicei Zadnepreannaia Alexandra, din ***** în mărime de ¼ din venitul lunar, începând cu 10.06.1998, până la majorat.

Consideră că, încheierea din 27.10.2021 nr.078pa-16/2020 privind încetarea procedurii de executare a fost emisă de executorul judecătoresc ***** cu încălcarea normelor imperative, fiind pasibilă de anulare.

Solicită Zadnepreannaia Alexandra, Z***** anularea încheierii din 27.10.2021 nr.078pa-16/2020 privind încetarea procedurii de executare emisă de executorul judecătoresc *****, ca fiind ilegală.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2021, contestația depusă de Zadnepreannaia Alexandra, Z***** împotriva *****, executorul judecătoresc ***** privind anularea încheierii emisă de executorul judecătoresc ***** nr.078pa-16/2020 din 27.10.2021, privind încetarea procedurii de executare, a fost respinsă.

Prin încheierea din 15 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a corectat eroarea admisă în textul încheierii Judecătorei Chișinău, (sediul Centru) din 16 decembrie 2021 și anume: Zadnipreannîi Alexei a se citi corect Zadnepreannîi Alexei; Zadnepreannaia Irina a se citi corect Zadnnepreannaia Irina; Zadnepreannaia Alexandra a se citi corect Zadnepreannaia Alexandra.

La 23 februarie 2022, Z***** a contestat cu recurs încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2021 și 15 februarie 2022, solicitând casarea acestora, soluționarea prin decizie a problemei în fond.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a reiterat motivele de fapt și de drept indicate în contestația depusă în instanța de fond, suplimentar a menționat faptul că la emiterea încheierii de încetarea procedurii de executare executorul judecătoresc a încălcat procedura legală, nu a înștiințat creditorul despre intenția de a înceta procedura de executare, a evitat să țină cont de eventualele explicații și obiecții ale creditorului, încălcând esența noțiunii de proces echitabil, ce se aplică și pentru o procedură de executare, care cert este parte a unui proces echitabil... definit de art.6 CEDO...

Consideră că executorul judecătoresc urma să pună în aplicare nu art.83 alin.(1) lit.c) Codul de executare, ci art.78 alin.(1) lit.a) Codului de executare și anume că, executorul judecătoresc este obligat să suspende executarea documentului executoriu în cazul:

a) încetării din viață a debitorului, al declarării dispariției lui fără urmă sau al declarării decesului lui, dacă raportul juridic stabilit de instanța de judecată admite succesiunea în drepturi – până la determinarea succesorului în drepturi și admiterea succesiunii în procedura de executare.

Relată că încheierea contestată din 16.12.2021 prin care a fost respinsă contestația este una nemotivată contrar cerințelor art.239 în coroborare cu art.241 CPC.

Astfel, consideră că este evident că în contradicție esenței prevederilor legale menționate, încheierea primei instanțe este nemotivată. Or, dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea, obligația corespunzătoare a instanței de a arata, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind recursul declarat și materialele pricinii, Colegiul civil consideră recursul ca fiind neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.427 lit.a) CPC instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de recurs reține că în conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) CPC, ***orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească***, în modul stabilit de lege, ***pentru a-și apăra drepturile încălcate*** sau contestate, libertățile și interesele legitime.

În temeiul art.1 alin.(1) și (2) Cod de executare, procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu

prezentat spre executare, în modul stabilit de lege.

În scopul îndeplinirii sarcinii prevăzute la alin.(1), legislația privind executarea stabilește competența executorului judecătoresc, modul și condițiile de executare silită a documentelor executorii.

Conform prevederilor art.21 alin.(1) Codul de Executare, executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii.

Potrivit dispozițiilor art.83 alin.(1) lit.c) Codul de executare, (1) Procedura de executare încetează în cazul în care: după încetarea din viață, după declararea dispariției fără urmă sau după declararea decesului creditorului ori al debitorului, creanța sau obligația adjudecată nu admite succesiunea de către succesorul de drepturi al acestor persoane.

În temeiul art.161 alin.(1) Codul de Executare, actele de executare întocmite de executorul judecătoresc sau acțiunile/inacțiunea acestuia pot fi contestate de către părți și de alți participanți la procesul de executare, precum și de terții care consideră că prin actele de executare sau acțiunile/inacțiunea executorului judecătoresc le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege. Actele de executare întocmite de executorul judecătoresc nu pot fi contestate dacă din momentul săvârșirii lor au trecut mai mult de 6 luni.

Potrivit dispozițiilor art.163 alin.(1) și (2) Codul de Executare, reclamațiile din cererea privind contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc sau a acțiunilor/inacțiunii acestuia se înaintează împotriva creditorului sau debitorului. Cererea se judecă în condițiile Codului de procedură civilă. Executorul judecătoresc atras din oficiu în calitate de intervenient accesoriu este obligat să prezinte instanței de judecată copia certificată a procedurii de executare și să dea explicații scrise referitoare la actele contestate.

Alin.(2) indică că în cazul contestării actului întocmit de executorul judecătoresc, sarcina probațiunii este pusă în seama reclamantului.

În conformitate cu prevederile art.269 alin.(1) CPC dispozițiile primei instanțe sau ale judecătorului prin care cauza nu se soluționează în fond se emit în formă de încheiere. Aceasta se emite în camera de deliberare în condițiile art.48.

Alin.(4) **încheierile privind procedura de executare se emit unipersonal, fără citarea participanților la proces**, cu excepția cazurilor în care judecătorul apreciază că este necesară prezența participanților la ședința de judecată.

În speță, Colegiul civil a constatat că ***la data de 08 noiembrie 2021, Zadnepreannaia Alexandra, Z***** au depus contestație*** către *****, executorul judecătoresc ***** privind anularea încheierii emisă de executorul judecătoresc ***** nr.078pa-16/2020 din 27.10.2021, privind încetarea procedurii de executare.

Prin încheierea din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a corectat eroarea admisă în textul încheierii Judecătoriei Chișinău, (sediul Centru) din 16 decembrie 2021 și anume: Zadnepreannîi Alexei a se citi corect Zadnepreannîi Alexei; Zadnepreannaia Irina a se citi corect Zadnepreannaia Irina; Zadnepreannaia Alexandra a se citi corect Zadnepreannaia Alexandra.

La 23 februarie 2022, Z** a contestat cu recurs*** încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2021 și 15 februarie 2022, solicitând casarea acestora, soluționarea prin decizie a problemei în fond.

Din materialele cauzei Colegiul constată că prin încheierea executorului judecătoresc Ganța- Cupcea Natalia din 15.10.2020 nr.017pa-24/2014 a fost strămutat documentul executoriu pentru continuarea executării executorului judecătoresc Corneliu Vînaga (f.d.16)

Prin încheierea nr.017p/al-24/14 din 15.10.2020, executorul judecătoresc Gața - Cupcea Natalia, a stabilit debitorului Zadnepreannîi Alexandr restanța la plata pensiei alimentare în mărime de 141473,25 lei (f.d.20)

De către executorul judecătoresc Gața -Cupcea Natalia în scopul asigurării executării documentului executoriu menționat, prin încheierea nr. 017- 132r/10 din 01.12.2010 au fost aplicate interdicții în privința debitorului și a bunurilor sale (f.d.26) .

Prin actul de preluare a executării emis de executorul judecătoresc ***** din 28.10.2020 nr.078pa-16/2020, a acceptat și a preluat executarea documentului executoriu nr.2-2563/98 din 07.07.1998 (f.d.32) .

Potrivit certificatului de moștenitor (dosar succesoral nr.645058/14/2020), cet.Zadnepreannîi Alexei a moștenit toate masa succesorală rămasă după decesul debitorul cet. Zadnepreannîi Alexandr (f.d.40-41)

Prin încheierea executorului judecătoresc ***** din 27.10.2021 nr.078pa-16/2020, s-a dispus încetarea procedurii de executare nr.078pa-16/2020, preluată la 28.10.2020 întru executarea documentului executoriu nr.2-263/98 din 07.07.1998 emis de Judecătoria Botanica mun.Chișinău, drept urmare al faptului încetării din viață a debitorului Zadnepreannîi Alexandr la 22.02.2020 (f.d.55).

Raportând dispozițiile normelor suscitade la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, ***Colegiul consideră că concluzia instanței de fond este una corectă***, or, în condițiile în care potrivit materialelor cauzei se atestă faptul decesului debitorului Zadnepreannîi Alexandr, iar potrivit certificatului de moștenitor, (dosar succesoral nr.645058/14/2020), cet.Zadnepreannîi Alexei a moștenit toate masa succesorală rămasă după decesul debitorul cet. Zadnepreannîi Alexandr, concluzia primei instanțe despre respingerea contestației depuse de către Zadnepreannaia Alexandra, Z***** cu privire la anularea încheierii executorului judecătoresc ***** din 27.10.2021 nr.078-pa-16/2020 privind încetarea procedurii de executare, este justă.

În acest context sunt nefondate alegațiile recurente precum că executorul judecătoresc putea/urma să pună în aplicare nu art.83 alin.(1) lit.c) Codul de executare ci art. 78 alin.(1) lit.a) Codul de Executare, care prevede că executorul judecătoresc este obligat să suspende executarea documentului executoriu în cazul: a) încetării din viață a debitorului, al declarării dispariției lui fără urmă sau al declarării decesului lui, dacă raportul juridic stabilit de instanța de judecată admite succesiunea în drepturi – până la determinarea succesului în drepturi și admiterea succesiunii în procedura de executare.

Or, dispozițiile art. 83 alin.(1) lit.c) Codul de executare, prevăd expres că, procedura de executare încetează în cazul în care: după încetarea din viață, [...] după declararea decesului creditorului ori al debitorului, ***creanța sau obligația adjudecată nu admite succesiunea de către succesul de drepturi al acestor persoane***.

Totodată, articolul 47 alin.(1) din Codul de executare, reglementează succesiunea de drepturi în procedura de executare, astfel în cazul ieșirii uneia dintre părți în procedura de executare (decesul persoane fizice, dizolvarea persoanei juridice sau reorganizarea ei, cesiunea de creanță, preluarea datoriei), instanța de judecată examinează cererea privind înlocuirea acestei părți cu succesul ei în drepturi în conformitate cu art. 70 din Codul de Procedură Civilă.

Aici este de menționat că potrivit procedurii civile, succesiunea în drepturile

procedurale în sensul art. 70 CPC, este posibilă după decesul persoanei fizice, doar dacă raportul juridic litigios permite succesiunea în drepturi, circumstanțe ce nu se atestă în prezenta cauza civilă.

Or, art. 111 alin. (2) lit. f) din Codul familiei punctează că, plata pensiei de întreținere în baza hotărârii judecătorești, încetează în urma decesului creditorului sau debitorului întreținerii.

Corespunzător, art. 5 alin. (2) din Codul familiei, stabilește că drepturile și obligațiile familiale sînt legate de titularii lor și nu pot fi cedate persoanelor terțe.

În astfel de circumstanțe, argumentele recurente cu privire la netemeinicia încheierii executorului judecătoresc nr.078pa-16/2020 din 27.10.2021 privind încetarea procedurii de executare în temeiul art. 83 alin (1) lit. c) Codul de executare și nu a art.78 alin.(1) lit.a) Codul de executare, sunt lipsite de careva temei atât de fapt cât și de drept, or, raportul juridic din prezenta cauză - încasarea pensiei de întreținere, nu admite succesiunea în drepturi în condițiile art.70 Codului procedurii civile.

Corespunzător, art. 10 alin. (2) din Codul Civil stabilești că, neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu exceptai cazurilor prevăzute de lege.

Articolul art.990 alin.(1) al Codului Civil prevede că, obligația se stinge prin decesul debitorului dacă executarea ei este imposibilă fără participarea personală a acestuia sau dacă este legată în alt mod de persoana debitorului

Prin urmare, obligația legală de întreținere se definește ca îndatorirea legală a unei persoane care are ca obiect prestarea efectivă a întreținerii în beneficiul persoanei întreținute, si are caracter juridic personal, adică există numai între persoanele și în condițiile arătate de lege, între părinte și copil, iar întinderea acestei obligații va avea loc până la atingerea majoratului copilului. Decesul creditorului este o cauză generală care duce nemijlocit la stingerea obligației le de întreținere.

Totodată, conform art.2162 alin.(1) Cod civil, moștenirea este transmiterea patrimoniului (masa succesorală) unei persoane fizice decedate (defunct, cel care a lăsat moștenirea) către una sau mai multe persoane (moștenitori).

Iar aliniatul 3 al aceluiași articol stabilește că, ***moștenitorul dobândește drepturile patrimoniale și obligațiile defunctului, cu excepția celor care, prin natura lor, sînt legate în mod inseparabil de persoana defunctului sau care, potrivit legii, nu se pot transmite de la o persoană la alta.***

Având în vedere circumstanțele expuse supra, instanță de judecată corect a considerat ca neîntemeiată cerință creditorului Z***** privind substituirea debitorului Zadnepreannîi Alexandr cu succesorul în drepturi, cet. Zadnepreannîi Alexei, or, reieșind din prevederile legislației în vigoare cât și din conținutul certificatului de moștenitor eliberat cet. Zadnepreannîi Alexei, obligația de achitare a pensiei pentru întreținerea copilului minor, este o obligație personală a tatălui copilului minor, la caz a cet. Zadnepreannîi Alexandr, obligație inseparabilă de persoana defunctului ce nu poate fi transmisă unei alte persoane.

Prin urmare, instanța de fond corect a concluzionat că contestația depusă de Zadnepreannaia Alexandra, Z***** cu privire la anularea încheierii executorului judecătoresc ***** din 27.10.2021 nr.078-pa-16/20202 privind încetarea procedurii de executare este neîntemeiată din motivele expuse mai sus, iar acțiunile executorului judecătoresc sunt justificate și legale.

Argumentele recurente despre faptul că executorul judecătoresc nu a respectat procedura legală la emiterea încheierii de încetare a procesului cu înștiințarea creditorului și a debitorului, nu se rețin de către instanța de recurs, or aceste motive sunt de natura formală și nu pot duce la nulitatea actului contestat în contextul în care circumstanțele care au stat la baza emiterii încheierii de încetarea procedurii de executare nu pot duce în fond la modificarea soluției adoptate de executorul judecătoresc drept urmare al faptului încetării din viață a debitorului la 22.02.2020.

Concomitent, Colegiul consideră ca neîntemeiate argumentele recurente cu privire la ilegalitatea încheierii din 15 februarie 2022 a instanței de fond, or, prin încheierea din 15.02.2022 instanța de judecată a corectat eroarea admisă în textul încheierii Judecătoria Chișinău, (sediul Centru) din 16 decembrie 2021.

Instanța de recurs reține în acest sens că respectarea principiului preeminenței dreptului constituie una din exigențele unui proces echitabil în sensul art.6 par.(1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (Roșca c. Moldovei, nr.6267/02 din 22.03.2005, par.24, f.d.28).

Inserat în preambulul Convenției Europene și Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Mării Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât și parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție și Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Reținând obligația instanței de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție și practica internațională, reieșind din cele expuse mai sus, dat fiind că încheierile primei instanțe sunt întemeiate, iar argumentele recurente sunt nefondate, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierile Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2021 și din 15 februarie 2022.

În conformitate cu prevederile art.427 lit.a), art.428 alin.(1) CPC, Colegiul Civil

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Z*****.

Se mențin încheierile Judecătoria Chișinău, sediul Centru din ***** în cauza civilă la contestația depusă de Zadnepreannaia Alexandra, Z***** împotriva *****, executorul judecătoresc ***** privind anularea încheierii emisă de executorul judecătoresc ***** nr.078pa-16/2020 din 27.10.2021.

Decizia este irevocabilă din data emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Ana

Panov

Judecător

Olga

Cojocaru

Judecător

Marina

Anton